



R

REVEIL-SERIE

SPREKEN ARMEN GOED VAN U?

BERNARDUS SMIJTEGELT



No. 558

OKTOBER 2019

BERNARDUS SMIJTEGELT

Bernardus Smijtegelt is een van de bekendste predikanten uit de tijd van de Nadere Reformatie. Hij werd geboren op 20 augustus 1665 te Goes, als zoon van Marinus Smijtegelt (boekverkoper) en Anna Lambregtse. De familie was afkomstig van Tholen.

Smijtegelt studeerde theologie in Utrecht. Zijn medestudenten achtten hem hoog vanwege zijn godsvrucht en heel zijn houding. Hij had er veel contact met de hoogleraar Melchior Leydekker. In 1686 verdedigde hij bij hem een aantal stellingen over Augustinus en diens werk "Over de eenheid der kerk". Hij droeg deze op aan zijn vader, en aan zijn oom Petrus Smijtegelt, predikant te Middelburg.

Hij was op en top een Zeeuw: zijn studiejaren in Utrecht waren de enige die hij doorbracht buiten Zeeland. Smijtegelt bleef ongehuwd. In 1689 werd hij bevestigd tot predikant te Borssele. Van daar vertrok hij in 1692 naar zijn geboortestad Goes. Kort na zijn komst daar gaf hij blijk van wijsheid en pastoraal inzicht bij

een hevige twist rondom de benoeming van een paar rentmeesters.

In 1695 nam hij de herdersstaf op in de gemeente van Middelburg. Hij verwierf zich daar in de loop der jaren grote invloed en aanzien als trouwe pastor en bovenal prediker. Smijtegelt was een populaire predikant die gewoon was voor de vuist weg het woord te voeren. “Zijn stem was zeer fors, ‘als een klok die het kerkgebouw tot in de hoeken vervulde’. In zijn jongere jaren sprak hij met ‘een lijmerige preektoon’. Maar later liet hij dat varen - hij had zulke hulpmiddelen om zijn bevindelijkheid te bewijzen volstrekt niet nodig - en sprak hij eenvoudig en natuurlijk” (dr. M.J.A. de Vrijer, Ds. Bernardus Smijtegelt en zijn “Gekrookte Riet”, pg. 127). Hij had een levendige stijl. Zelf heeft hij geen van zijn preken volledig opgetekend. Sommigen hebben geprobeerd ze op te nemen, van wie Maria Boter de meest bekende is.

Hij was zeer geliefd. Algemeen betitelde men hem als vader Smijtegelt, of ‘de oude van het Singel’. Hij verstond het zich als boeteprediker te richten tot alle lagen der samenleving. Kwa-

den van allerlei aard werden door hem aan de orde gesteld. Niemand, hoog of laag, werd door hem gespaard. Dus viel hem ook smaad ten deel. Verder was zijn prediking een doorgaande oproep tot het beoefenen van persoonlijke godsvrucht. In eigen persoon stelde hij een voorbeeld van zuivere wandel, in ootmoed en eenvoud, ook in geloof.

Sinds 1729 leed hij aan erge, lichamelijke pijnen en was hij meer dan eens ziek. In 1735 werd hem eervol emeritaat verleend. Op 6 mei 1739 ontsliep hij.

Veel preken van Smijtegelt worden thans nog opnieuw uitgegeven en met veel zegen gelezen. Bijzonder is dat hij 145 preken heeft gehouden over Mattheüs 12:20-21. Ze werden in twee delen uitgegeven onder de titel “Het gekrookte riet” (’s-Gravenhage en Middelburg 1744).

Bron: Biografisch Lexicon voor de geschiedenis van het Nederlandse Protestantisme, deel 3, blz. 337-340.

De hiernavolgende preek is herschreven in de taal en stijl van het hedendaagse Nederlands. Ze is afkomstig uit het boek “Een woord op zyn tyd”, ofte Twee-en-veertig predicatiën, naar Tydsomstandigheden geschikt, en behelzende trouwhertige Vermaningen en opwekkende Bestieringen om zich onder Godts slaande hand te verootmoedigen en tot Hem in Christus te bekeeren: By gelegenheit van eene groote Droogte, en Sterfte onder Beesten en Menschen, gelyk ook in andere gevallen en ontmoetingen: Waar by komt het zalig uiteinde der Vroomen en het rampzalig uiteinde der Godtloozen, vertoont in de Historie van Lazarus en den Ryken man: gedaan door den zaligen heer Bernardus Smytegelt, in zyn leven getrouw Bedienaar des Euangeliums te Middelburg.

Het is de 10e preek (blz. 124-138), uit de tweede druk van het eerste deel. De bundel is uitgegeven in 's-Gravenhage bij Ottho en Pieter van Thol en in Middelburg bij A.L. en M.H. Callenfels in 1761.

SPREKEN ARMEN GOED VAN U?

door

BERNARDUS SMIJTEGELT

*‘En er was een zeker rijk mens;
hij was gekleed met purper en
zeer fijn lijnwaad, levende alle
dag vrolijk en prachtig.’*

Lukas 16:19

We lezen in 1 Petrus 5: ‘Werp al uw bekommernis op Hem, want Hij zorgt voor u’ (vers 7). Die woorden zijn afkomstig uit Psalm 55:23: ‘Werp uw zorg op de HEERE, en Hij zal u onderhouden; Hij zal in eeuwigheid niet toelaten, dat de rechtvaardige wankelt.’ Ook Psalm 37:5 spreekt hiervan: ‘Wentel uw weg op de HEERE, en vertrouw op Hem; Hij zal het maken.’ Het woord van Petrus komt overeen met dat van Paulus in Filippenzen 4:6: ‘Wees in geen ding bezorgd, maar laat uw begeerten in

alles, door bidden en smeken, met dankzegging bekend worden bij God.’ Een mens is gelukkig voor wie dit werkelijkheid is. Abraham, van wie we uit Gods Woord weten dat hij een grote was in het geloof, zei tegen zijn kind: ‘Wees niet zo bezorgd over een lam. God zal Zichzelf van een lam ten brandoffer voorzien, mijn zoon.’ En dat heeft de Heere ook gedaan. Daarom is het een spreekwoord geworden: ‘Op de berg des HEEREN zal het voorzien worden’ (Genesis 22:8 en 14).

Een mens zit vol met aardse zorgen; hij is een schepsel dat véér vooruit wil zien. Hij probeert zich te beschermen tegen een moeilijke tijd die in zijn leven kan aanbreken. Maar het is helemaal verkeerd om al te bevreesd te zijn, al is het natuurlijk wel goed om met een zekere voorzichtigheid te zorgen. Al te angstig zijn is echter verkeerd. Druk u zelf altijd maar op het hart: Ik ben naakt in de wereld gekomen, ik zal er ook weer naakt uit moeten gaan; als ik voedsel en kleding heb, heb ik genoeg. Zie Job 1:21 en 1 Timotheüs 6:8. Ik zeg het nog eens: als alles niet naar wens gaat, leer dan zwijgen en

doe net als Naomi. Heel de stad riep: ‘Is dit Naomi?’ Ze erkende dat ze het was, maar ze zei: ‘Noem mij niet Naomi, noem mij Mara; want de Almachtige heeft mij grote bitterheid aangedaan’ (Ruth 1:19-20).

Maar als u voorspoed hebt, druk uzelf dan op het hart om niet ondankbaar te zijn. Het is zo erg als God moet zeggen: ‘Toen nu Jeschurun vet werd, zo sloeg hij achteruit, en hij liet God varen’ (Deuteronomium 32:15). Het is zo erg als God tegen een familie of tegen een mens moet zeggen: ‘Ik heb kinderen groot gemaakt en verhoogd; maar zij hebben tegen Mij overtreden’ (Jesaja 1:2). Het is beter als een mens net als Jakob zegt: ‘Ik ben geringer dan al deze weldadigheden, en dan al deze trouw, die Gij aan Uw knecht gedaan hebt’ (Genesis 32:10). Het is beter dat men met David zegt; ‘Och, HEERE, zeker, ik ben Uw knecht, ik ben Uw knecht’ (Psalm 116:16). En ook: ‘Loof de HEERE, mijn ziel, en vergeet geen van Zijn weldaden’ (Psalm 103:2).

Als u iemand bent die graag v er vooruitziet, en kijkt u naar een tijd die nog vele jaren voor u ligt - dan smeeek ik u om de eeuwigheid toch niet voorbij te zien! Stel dat u of ik naar een ver land moest gaan. Als we dan een vriend hebben die ons aanraadt om bepaalde dingen aan te schaffen die we in dat land nodig hebben, zullen we die vriend toch bedanken! Als we een verre reis moeten maken, en we komen iemand tegen die zegt dat we dit of dat nog hebben vergeten, zullen we toch terugkeren, ook al lopen we dan het gevaar achter de vloot aan te moeten zeilen! Als iemand naar een ver land moet, zorgt hij er toch voor dat hij geld en wat bezittingen bij zich heeft, en ook waardepapieren die daar gangbaar zijn!

En nu moet ieder van ons naar een ver land, naar de hemel of naar de hel. Daar kunnen we niet met geld handelen, daar kunnen we geen goederen naar toe sturen om er winst mee te behalen. Daarom zeggen we u: zorg voor het nodige, wees er bezorgd over of u wel iets hebt v or u daar komt. In de eeuwigheid hebt u geen geld nodig om daarmee handel te drijven. Wat

moet u dan hebben vóór u daar naartoe gaat? Beking, geloof, heiligmaking, en liefde voor de arme huisgenoten des geloofs. Als u die goederen hier mist, zult u het aan de kust van de eeuwigheid slecht hebben. Bent u in het bezit ervan, dan zult u zich er thuis voelen. Als u ze echter mist, en in de wereld met name niets hebt overgehad voor arme kinderen van God, en hen niet hebt bemoedigd - dan zult u daarover klagen tot in eeuwigheid. Dan zult u zien dat de arme in de heerlijkheid is, maar u bent in de smart. De armen hebben u gesmeekt om een kruimeltje dat van uw tafel viel, maar dan zult u hun smeken of ze de top van hun vinger in het water willen houden om u een druppeltje te geven. Maar dat zal dan niet gebeuren! Zal ik mezelf en u een goede raad geven? Al degenen die op reis zijn, voorzie u van een goed fundament, opdat u het eeuwige leven beërft.

We hebben enige tijd vooral preken gehouden die betrekking hadden op de tijd waarin we leven. Toen kwam ter sprake dat God de hele

zomer met ons getwist heeft vanwege een brandende hitte en grote droogte. Ook zagen we dat God de pest liet uitbreken onder het vee - wat nog steeds voortduurt. We zagen dat er veel zieken onder ons waren, zowel kinderen van God als mensen uit de wereld. We zagen kinderen van God herstellen, en ook mensen uit de wereld. En hoewel er ook mensen waren die niet ziek werden, zagen we toch dat ook zij enkel ijdelheid zijn. God heeft velen wegggenomen uit het leven, en nog is het einde daarvan niet in zicht. Ook vorig jaar zijn er velen gestorven, en zo is het dit jaar verder gegaan, en nog is het einde ervan niet in zicht. We weten niet of de pest van de dieren op de mensen zal overslaan, maar we weten ook dat we daar bang voor zijn. We denken dat we hier niet aan voorbij moeten gaan, en daarom laten we u nu zien hoe een vrome man op zijn sterfbed ligt en daarnaast hoe een goddeloos mens gaat sterven. We zullen ook zien hoe zij beiden in de eeuwigheid zijn. Daarvoor hebben we de geschiedenis gekozen van de rijke man en Lazarus; daarin is voldoende aanleiding voor deze stof.

In dit zestiende hoofdstuk van Lukas stelt de Heere Jezus twee of drie belangrijke zaken aan de orde. Van vers 1 tot 8 vertelt Hij de tref-fende geschiedenis van een rijke man die vele goederen had. Wat doet die man? Hij stelt een rentmeester aan over zijn goederen. Wat is dat voor een man? Een rentmeester is iemand die het beheer over de goederen krijgt en verantwoording aan zijn heer aflegt over uitgaven en inkomsten. Zo iemand denkt nogal eens dat hij de heer zelf is, en hij durft er beter van te leven dan zijn opdrachtgever. Hij wordt vaak ook bedrieglijker in zijn manier van doen, en bovendien wordt hij trotser dan de eigenaar zelf. Wie zal een trouw man vinden die deze eigenaar gaat waarschuwen? Hier is er iemand die de rentmeester aanklaagt bij zijn heer, omdat hij diens goederen verspilt. We weten niet of dat uit trouw of juist uit jaloezie gebeurt. Misschien wilde de klager zelf wel rentmeester worden, maar het kan zijn dat hij te goeder trouw zijn verklaring aflegt. Dat laten we in het midden.

De eigenaar onderzoekt de kwestie; hij merkt dat het waar is en besluit dat hij het er niet bij kan laten zitten. Daarom roept hij hem en zegt tegen hem: Wat hoor ik nu van u? ‘Geef reken-schap van uw rentmeesterschap, want gij zult niet meer rentmeester kunnen zijn’ (vers 2). De rentmeester kijkt verlegen, maar hij is een slimme man. Zulke mensen kunnen niet ge-woon werken, en ze schamen zich ervoor om te gaan bedelen. ‘Graven kan ik niet; te bedelen schaam ik mij’ (vers 3). Het ontslag kan ik niet meer ontlopen, denkt hij; maar hij is listig. Ik weet, zegt hij, wat ik doen zal, opdat zij mij in hun huizen ontvangen wanneer ik ontheven ben van het rentmeesterschap (vers 4). Hij gaat naar de schuldenaars toe of hij ontbiedt hen. Hij spreekt met hen en zegt: Kom, verander de schuld die u hebt, ieder moet zo en zo veel minder opschrijven, ik zal het niet meer door-given, en daardoor zult u voortaan veel minder betalen.

Welke reden heeft hij hiervoor? Wel, hierdoor zullen ze hem niet verraden; en als hij afgezet is, zullen ze hem van tijd tot tijd wat toestop-

pen. Hij had het goed bedacht, en daarom: zo gedacht, zo gedaan. ‘De heer prees de onrechtvaardige rentmeester, omdat hij voorzichtig gedaan had’ (vers 8). Hij prees niet zijn bedrog, maar wel de voorzichtigheid waarmee hij voor de toekomst zorgde. Als er moeilijke tijden komen, heeft hij in ieder geval vrienden.

Dit brengt de Heere Jezus over naar het geestelijke leven. Hij wil dat Zijn christenen in de tijd van hun leven hier op aarde voorzichtig zijn en dat ze zorgen voor de moeilijke dagen die komen zullen. Ze mogen niet stelen en evenmin bedriegen, maar ze moeten milddadig geven. U bent allen in goeden doen, en God vraagt: Weet u niet dat Ik uw Eigenaar ben? ‘Maak uzelf vrienden uit de onrechtvaardige Mammon’ (vers 9), stop een arm kind van God toch wat in de hand. Daar zult u tijdens uw leven genoeg gelegenheid voor hebben. Er zullen wel mensen zijn die aan uw deur komen bedelen. Geef hun dan een boterham en een beker koud water in Mijn Naam, zodat ze goed spreken over uw trouwe zorg. Ja, dat moet u doen, opdat ze in

de eeuwigheid nog goed van u zullen spreken en zeggen: In mijn moeilijke omstandigheden is hij goed voor me geweest. Anders zal de Heere zeggen: Hoe kan Ik genade geven aan iemand die in het mindere ontrouw is geweest? Als u in het mindere ontrouw bent, wie zal u dan het grotere toevertrouwen? ‘Die getrouw is in het minste, die is ook in het grote getrouw; en die in het minste onrechtvaardig is, die is ook in het grote onrechtvaardig’ (vers 10). Als u van het ene misbruik hebt gemaakt, zult u het andere niet goed gebruiken. Dat staat in het negende tot het twaalfde vers. Daarna zegt de Heere in het dertiende vers: Niemand ‘kan twee heren dienen, want óf hij zal de ene haten, en de andere liefhebben, óf hij zal de ene aanhangen, en de andere verachten.’ Denk niet steeds: Ik zal God wat geven én de wereld, dan kan geen van beiden klagen. Dat is onmogelijk, want ‘gij kunt niet God dienen én de Mammon’ (vers 13).

Alles wat de Heere Jezus sprak, werd ook door de Farizeeën gehoord ‘die geldgierig waren’.

Ze trokken hun neus op, hielden hun mond scheef ‘en zij beschimpten Hem’ (vers 14). Is dat een verstandige preek, wilden ze zeggen, om op deze manier een hele schare mensen achter zich te krijgen? Ze waren nijdig en spraken kwaad van de Heere. Misschien hebben ze wel gezegd wat er in Markus 3:21 staat: Houd Hem tegen, want Hij is buiten Zichzelf. Als de Zaligmaker dit merkt, legt Hij hun bedoelingen bloot, en zegt tegen hen: ‘Gij zijt het die uzelf rechtvaardigt voor de mensen, maar God kent uw harten’. Hij zegt: Wat bent u toch hoogmoedig! Ja, ik noem uw zonden bij de naam: ‘wat hoog is onder de mensen, is een gruwel voor God’ (vers 15). U mag dan denken dat Mijn woord geen ingang vindt, maar het zal dat wél doen, zoals de Wet en de profeten ingang gevonden hebben en zoals dat ook voor de wet op het huwelijk geldt (vers 18). Ja, Mijn woord zal zó’n ingang vinden dat heel de wereld zal toestromen om mede deel te hebben aan die godsdienst. Zo ontmaskert de Heere hen als goddeloze en overspelige mensen, terwijl Hij Zich helemaal niets aantrekt van hun hoogmoe-

dige gevoelens. Weet u wat Ik u ga leren? zegt de Heere. In het verhaal van de rentmeester en in dat van de rijke man en de arme kunt u leren dat u in uw leven vrienden moet maken uit de onrechtvaardige Mammon. Ik hoef er geen moeite voor te doen om daarvoor uw toestemming te krijgen.

Zo zien we de indeling van dit hoofdstuk.

De dertien verzen die we u hebben voorgelezen, namelijk vers 19 tot en met 31, zullen we als de Heere het geeft in de komende tijd in een preek aan de orde stellen. Er is hier sprake van ‘een zeker rijk mens’ (vers 19) tijdens zijn leven én een bijzonder arm man, ‘een zekere bedelaar’ (vers 20). Het gaat over de arme man die na zijn dood zo gelukkig is, en over de rijke die na zijn dood zo ongelukkig wordt. Wat werd de zaak toen omgekeerd!

Daar ligt de rijke in de hel, en zijn gedachten malen maar heen en weer. Daar ziet hij Abraham ‘van verre en Lazarus in zijn schoot’ (vers 23). U moet dit natuurlijk niet in lichamelijke zin opvatten, maar daar worden die nare ge-

dachten in zijn hart mee bedoeld. Hij ligt daar maar te tobben en met zichzelf bezig te zijn. In zijn koortsachtige denken en in het geraas van zijn hart stelt hij zich voor ogen: ach, die arme man die aan mijn deur lag, is nu bij God, o, was ik toch maar goed voor hem geweest! Daar ligt hij maar met zijn vele gedachten, en denkt: ik ben een kind van Abraham, een Jood. En dan komt de wens in hem boven: o, zou ik zo gelukkig mogen zijn dat die arme man die mij zo vaak om iets te eten vroeg, nu naar mij toe toekwam om iets voor mij te doen. Laat 'hij het uiterste van zijn vinger in het water dopen, en mijn tong verkoelen, want ik lijd smarten in deze vlam' (vers 24).

Daar ligt hij maar en denkt dat hij een antwoord krijgt. Wat zou het zijn? 'Kind, gedenk dat gij uw goed ontvangen hebt in uw leven, en Lazarus evenzo het kwade; en nu wordt hij vertroost, en gij lijdt smarten' (vers 25). En bovendien: de afstand is veel te groot, zodat niemand uit de hel in de hemel kan komen, en evenmin uit de hemel naar de hel, en daardoor kan hij u die verkwikking niet brengen.

Hoe rijk de man ook was, hij schijnt zonder kinderen geweest te zijn. Maar hij had vijf broers, met wie hij in grote zonden had geleefd. Daar ligt hij maar en denkt: wat zou het gruwelijk zijn als zij bij mij in de hel kwamen en zouden zeggen: Zonder jou zouden we niet zo zondig zijn geweest! Daar ligt hij maar, en overlegt bij zichzelf: als ik Abraham of iemand anders uit de hemel eens kon spreken, wat zou ik dan vragen? Ik zou zeggen: Ik smeek u, stuur toch Lazarus naar mijn ouderlijk huis, naar mijn vijf broers. Zij zullen hem nog wel herkennen, omdat hij zo vaak aan de poort gelegen heeft. Laat hij hen waarschuwen dat ze anders moeten gaan leven, en dat ik hier in de hel lig. Terwijl hij zo aan het denken is, zegt hij tegen zichzelf: Hoe kan ik dat nu willen? Ik kan mijzelf immers het antwoord wel geven: ze leven onder de bediening van het Woord, daaronder moeten ze bekeerd worden. 'Zij hebben Mozes en de profeten, dat zij die horen' (vers 29). Dan denkt hij: wat zal ik hierop antwoorden? Vader Abraham, sla me dat toch niet af, ik denk dat ze beter tegengehouden kunnen worden als er

iemand uit de doden tot hen komt die tegen hen zegt: Jullie broer heeft het zo slecht, en zijn jullie nog steeds zo zondig? Maar dan geeft hij zichzelf al antwoord: ‘Indien zij Mozes en de profeten niet horen, zo zullen zij ook, al ware het dat er iemand uit de doden opstond, zich niet laten gezeggen’ (vers 31). Al zou er iemand uit de doden opstaan en tot hen komen, en al zou er tussen hun vijven een zesde persoon gaan zitten..., als ze niet naar Mozes en de profeten horen, zullen ze ook naar hem niet luisteren. En dan zinkt hij weg in een akelige kolk van eeuwige wanhoop, waarin hij nu nog ligt en eeuwig liggen zal.

We moeten nu, voor wat het 19e vers betreft, dus letten op deze bijzonder rijke man tijdens zijn leven. We letten op de volgende zaken.

1. Hij was een zeer welgesteld mens: ‘En er was een zeker rijk mens’.
2. Hij zag er fraai uitgedost uit: ‘en was gekleed met purper en zeer fijn lijnwaad’.
3. Hij leidde een vrolijk leven: ‘levende elke dag vrolijk en prachtig’.

4. De bedoeling van de Zaligmaker met deze gelijkenis is dat men goed voor de armen zal zorgen.

U zult zich niet vervelen, let maar op. Het gaat dus eerst over een welgesteld man. Vervolgens: hij was goed gekleed, en kwam fraai uitgedost voor de dag. Daarna bezien we zijn leven: hij was een vrolijk man en daarbij erg verzot op pracht en praal. Maar dan komt de bedoeling van de Zaligmaker: vergeet niet dat u maar een rentmeester bent, en denk aan de armen!

1.

Nu moet u niet denken: het is maar een gelijkenis. Dat wilt u misschien doen om de klem van het Woord af te halen, maar dat kan niet. Nee, het is een verhaal dat in die tijd bij ieder bekend was. Het komt trouwens ook nu nog wel voor. De rijke man was in die tijd een goede bekende, en de arme man ook.

Er is nog een manier om de klem van het Woord af te halen. Dan denkt men dat de gelijkenis betekent dat Christus en Zijn discipelen hier aan

de poort van de tempel liggen te bedelen om iets toegediend te krijgen van hen die in en uit lopen. Maar deze gedachte slaat nergens op, want waar en wanneer hebben Christus en Zijn discipelen dat ooit gedaan? Waar zijn er ooit grotere vijanden van Christus en Zijn onderdanen geweest dan onder hen die de tempel in en uit liepen? Nog weer anderen zeggen: Christus ligt hier eigenlijk in Lazarus' schoot aan de poort van de heidenen die bekeerd waren, zodat Christus enige verkwikking van hen ontving. Maar ook deze mening moet snel afgewezen worden. Kunnen bekeerde heidenen als honden worden voorgesteld, die Lazarus verkwikten? Bovendien: zowel de Joden als de heidenen woedden ontzaglijk tegen Christus (Psalm 2). En... als Christus in de schoot van Lazarus lag, zou Christus dan door de engelen in Abrahams schoot gedragen zijn? En wie is dan de rijke man? En wie stellen dan de vijf broers voor, en de honden? En zal Christus gelukkig zijn in de schoot van Lazarus, of zal Lazarus gelukkig zijn in de schoot van Christus? Het is allemaal de ongerijmdheid zelf!

We hebben hier te maken met een man van wie de naam niet genoemd wordt; een zeker mens, een rijke man. Een mens, zegt de Heere Jezus. Daarmee wil Hij zeggen, dat de man maar een nietig schepsel is. Hij mag zo rijk zijn als hij wil, maar hij is niet meer dan een mens. ‘Wat ook iemand zij, reeds is zijn naam genoemd, en het is bekend dat hij een mens is’ (Prediker 6:10). En Psalm 62:10 zegt: ‘Immers zijn de gewone lieden ijdelheid, de grote lieden zijn leugen.’ Ieder mens is als gras en hooi; hij draagt de adem maar in zijn neus (Psalm 103:15 en Jesaja 2:22). Als de Heere over een mens spreekt, bedoelt Hij een vergankelijk schepsel, iemand die sterven moet, al heeft hij nog zo veel bezittingen. ‘Het is de mensen gezet, eenmaal te sterven, en daarna het oordeel’ (Hebreeën 9:27). ‘Wat man leeft er, die de dood niet zien zal, die zijn ziel zal bevrijden van het geweld van het graf?’ (Psalm 89:49). Ja, het leven van de mens is een voortdurend sterven. Een mens is een zondig schepsel, vol wonden en builen en open voor ongevallen. Er is geen zondiger schepsel op de wereld dan de mens,

buiten de mens is er geen zonde; alleen de mens is zondig.

De Heere neemt hier een vooraanstaand mens als voorbeeld. Een man die naam maakte in de wereld, op wie de ogen van alle mensen in de stad gericht waren. Hij was iemand van wie men zei dat hij een geweldige man was, iemand die men met de vingers nawees. De Heere noemt de naam van de man niet, maar noemt hem 'een zeker mens'. Zo wordt in Lukas 18:2 gesproken over 'een zeker rechter in een stad, die God niet vreesde, en geen mens ontzag'.

Hier geldt: als niemand genoemd wordt, wordt ook niemand voor schande gezet.

Maar waarom noemde de Heere zijn naam niet, zoals Hij wel deed bij Lazarus? Er zijn enkele redenen.

- a. Rijke mensen worden niet graag te kijk gezet met hun tekortkomingen. Ze moeten werkelijk veel genade ontvangen hebben als men mag zeggen wat Nathan tegen David zei: 'Gij zijt die man' (2 Samuël 12:7). De Heere is wijs om zielen te vangen; Hij voegt Zich naar de gang van het werk, zo-

- dat de mensen geen afkeer van Hem zullen krijgen wanneer Hij hen bij name noemt.
- b. De Heere noemt zijn naam niet, opdat de gelijkenis niet alleen op déze man zou slaan, maar toegepast kan worden op alle mensen van zijn soort.
 - c. Als deze mensen merken dat God hen niet bij name noemt, zullen ze eerder zichzelf onderzoeken en zeggen: Ben ik die man en wordt mijn portret hier door de Heere getekend?
 - d. Het kan ook zijn dat de Heere hem geen naam waardig keurt. Iemand van wie Hij moet zeggen: Zwijg over hem, ‘want zij waren niet om de Naam des HEEREN te vermelden’ (Amos 6:10). De naam van de goddelozen vergaat al tijdens hun leven. Lazarus mocht bij zijn naam genoemd worden, al was hij nog zo arm; maar die rijke man niet, al was hij nog zo rijk.

Deze man was in goeden doen, want de tekst spreekt over ‘een zeker rijk mens’. Hij was net als alle andere mensen naakt in de wereld ge-

komen, maar van het bezit in de wereld kreeg hij een behoorlijk deel. Het goed van de hemel is voor de engelen en voor hen die in de Heere ontslapen. Het deel van de hel is voor de duivelen en voor hen die veroordeeld zijn. Het genade-deel is voor de uitverkorenen, want de Heere is hun Deel (Klaagliederen 3:24). Maar het goed van dit leven is voor iedereen. Datgene wat zich hier bevindt, op Gods voetenbank, is voor vrome én goddeloze mensen. Salomo was heel wijs, maar Achitofel ook. Job was de rijkste man van het hele Oosten, maar Nabal was ook heel rijk. De vrome David was koning, maar ook de goddeloze Achab zat op een troon. Ja, de goddeloze mensen krijgen van de goederen in deze wereld vaak het grootste deel. Dat geldt temeer, omdat zij voor de duivel neervallen en hem aanbidden om de goederen van deze wereld te kunnen krijgen.

Zo'n man hebben we hier. Hij was heel rijk. Zijn ouders hadden gezorgd dat er genoeg schatten voor hun kinderen waren. Ze hadden zes zonen, en daar was hij er één van. Wat hij had, was werkelijk zijn eigendom, huis aan

huis, akker aan akker. Het was of hij een man was die leefde in de zeven jaren van overvloed in Egypte. Hij was een man van wie het vermogen zó sterk was gegroeid dat hij wellicht door iedereen in de stad en in het land ‘de rijke man’ werd genoemd; iedereen kende hem zo. Hij was rijk, hij had diamanten, parels, zijde, fijn lijnwaad, zilver, goud in munten en voorwerpen, oude waardepapieren, een buitenplaats, obligaties, koetsen, paarden, een groot huishouden, zodat hij net als Ezaü tegen Jakob kon zeggen: ‘Ik heb veel, mijn broeder’ (Genesis 33:9). Hij kon zeggen wat ook van de jongeling in Markus 10:22 gezegd wordt: ‘hij had vele goederen’. Hij kon zeggen wat Eliëzer van Abraham zei: Mijn heer heeft veel goederen, ‘en zilver, en goud, en knechten, en maagden, en kamelen, en ezels’, een groot huishouden, doch maar één zoon, een enig kind (Genesis 24:35-36). Hij was net als de man over wie we in Lukas 12 lezen dat hij zijn schuren groter wilde maken. Hij zei tegen zijn ziel: ‘Gij hebt vele goederen die opgelegd zijn voor vele jaren; eet, drink, wees vrolijk’ (vers 18-19).

2.

Hoe gedraagt een rijk mens zich? Als iemand rijk is, rust hij niet vóór hij invloed heeft. Hij moet op het kussen zitten, hij moet de baas kunnen zijn. Daar is hij op uit, daar verlangt hij sterk naar, daar jaagt hij naar. Het is net als bij Haman: geen positie is hem hoog genoeg. Al moet hij ingaan tegen zijn geweten om zover te komen, dat doet er niet toe. Al moet hij nog zo vleien tegenover goddeloze mensen, terwijl hij eerlijke en fatsoenlijke mensen in de steek moet laten, hij geeft er niet om.

Hoe is een rijke man? Hebt u ooit een rijke gezien die niet laat merken dat hij rijk is? Men moet laten zien dat men bezittingen heeft. Het lijkt niet anders te kunnen. Zoals het vermogen is, zo is ook de pracht en praal; men voert een goede staat naarmate men bezittingen heeft. Deze man was gekleed in purper en zeer fijn lijnwaad. En als de rijke niet in eigen persoon wil laten merken dat hij rijk is, doet hij dat wel via zijn familie en zijn kinderen: over hen moet men toch wel verbaasd zijn! Als men in hun huizen komt, zou men op het eerste gezicht

al willen weglopen. Het is allemaal wereld, alles is overdadig; de sjaals, de sluiers en de hoofddoekjes wapperen in het rond. Geen kledingstuk kan van te kostbare stof of kleur zijn, niets is te zwierig, te dartel of te werelds. Al mismaken ze zich ermee, al is het onzedelijk en al tergen ze er God mee - het doet er allemaal niet toe.

Deze rijke was, nogmaals, gekleed in purper en zeer fijn lijnwaad. 'Hoe was de man gekleed?' vroeg de koning aan zijn boodschappers die Elia ontmoet hadden. Ze zeiden dat hij gekleed was in een harig kleed, en met een leren gordel om zijn lendenen (2 Koningen 1:8). En hoe was Johannes de Doper gekleed? Hij had een harige mantel aan, 'van kemelshaar, en een leren gordel om zijn lendenen; en zijn voedsel was sprinkhanen en wilde honing' (Mattheüs 3:4). Christus zegt: 'Wat zijt gij uitgegaan te zien? Een mens met zachte klederen bekleed? Zie, die zachte klederen dragen, zijn in de huizen der koningen (Mattheüs 11:8). Maar ze zijn niet in Mijn gevolg!' Wat bent u uitgegaan om in gedachten te zien? Een man in koninklijke

kleding? Hier hebt u er een. De stof is kostbaar, de kleur schitterend, en het vertoon waarmee hij ze draagt, is indrukwekkend. Hij had zogenaamde wisselklederen, dus hij droeg dan het ene en dan weer het andere. Zijn kleding was erg gevarieerd, kleding van lijnwaad en zijde overal vandaan, uit Egypte, Sidon en Tyrus. Herodes droeg eens een koninklijke mantel (Handelingen 12:21); hij was niet tevreden met de gewone stof en de gewone kleur. Nee, zijn kleding was koninklijk, in navolging van de indrukwekkende kleding die in de tempel gedragen werd. Uit pure hoogmoed wilde hij ook dergelijke kleding hebben, kleding die God tot heerlijkheid van de dienst van Zijn dienaren had laten maken. Die bootste hij na.

3.

Tot zover gaat het wel - hier heeft de wereld wel zin in. Maar luister eens: het wordt nog mooier! Hij was een vrolijke baas, en wilde een goed leventje leiden. Eerst staat er dat hij 'vrolijk' leefde en even later doet hij dat 'prachtig'; en dan ook nog eens 'elke dag'. Hij was een

man die overdadig leefde; het leek wel alsof hij uit de stam van Aser kwam, van wie Jakob zei: ‘Zijn brood zal vet zijn, en hij zal koninklijke lekkernijen leveren’ (Genesis 49:20). Hij leek op iemand van de burgers van Samaria, die op elpenbenen bedsteden lagen en wijn uit schalen dronken (Amos 6:4 en 6). Het was alsof hij groot geworden was in Laïs, bij een volk dat ‘stil en zeker’ was (Richteren 17:7). Of in het zondige Sodom - met zonden waarover hier niet gesproken wordt - waarvan God in Ezechiël 16:49 zegt dat de inwoners in ongerechtigheid leefden: ‘hoogmoed, zatheid van brood en stille gerustheid had zij en haar dochters’. Zo iemand was hij, of hij nu uit de stam van Aser, uit Samaria, uit Laïs of uit Sodom kwam. Hij was begerig als de honden en als een weldoorvoede hengst. Hij was als een van de Kretenzen, van wie één van hun dichters zei dat ze ‘altijd leugenachtig, kwade beesten, luie buiken’ waren (Titus 1:12). Hij was een man die daarvan zijn ‘hemel’ maakte. Hij was ergens te gast of hij ontving zelf gasten. Hij was bij iemand, of iemand was bij hem. Hij leefde

vrolijk en zorgeloos; hij zorgde niet voor de dag van morgen. De dag van morgen, dacht hij, zal wel voor het zijne zorgen. Die zal er wel net zo uitzien als vandaag. Hij leefde als de Epicureërs: ‘Laat ons eten en drinken’, zeiden die mensen, ‘want morgen sterven we’ (1 Korinthe 15:32). Zo leefde hij, met zijn vijf broers. Ze leefden er vrolijk op los, elke dag opnieuw. De ene dag mocht niet minder zijn dan de andere. Eten en drinken was hun god, en zij waren daar de priesters van.

Maar daar bleef het niet bij; hij leefde ook ‘prachtig’, hoogmoedig. Alles was even weelderig. Wat men ook maar kon bedenken, hij liet het allemaal komen. Net als Nabal liet hij een koninklijke maaltijd bereiden (1 Samuël 25:11). Hij was prachtlievend in zijn huis, en ook aan zijn tafel. Het tafelgerei was koninklijk van stijl zoals te zien was aan de schotels, de glazen, en de drinkbekers; en elk voorwerp was weer anders. Het was pracht en praal bij hem, net als bij Ahasveros. Dat bleek wel uit de overvloed van voedsel en drank, de schotels, de rangschikking van het tafelgerei, de kleding, de

sieraden en de vele bedienden.
Zo'n man wordt hier getekend; en zo ging het er alle dagen aan toe. Hij werd het niet moe. Hij was net als een dronkaard. Als zo'n man wakker wordt, zegt hij: Dat ga ik opnieuw doen. De ene maaltijd was nog niet voorbij, of de andere werd alweer klaargemaakt. Hij zocht het gezelschap of hij had het zelf. Hij had nooit tijd om eens alleen te zijn. Zo zijn deze mensen - ze geven zichzelf nooit de gelegenheid om ergens over na te denken. David zei: 'Een dag in Uw voorhoven is beter dan (...) lang te wonen in de tenten der goddeloosheid' (Psalm 84:11). Maar deze man was liever lang in de tent van de goddelozen dan één dag in het huis des Heeren.

4.

Nu moeten we nog wat zeggen over ons laatste punt. God vraagt: Man, komt u wel aan uw rentmeesterschap toe? Staan er geen arme mensen bij u op de stoep? Hoe staat het ermee, rentmeester? Maakt u zich vrienden uit de Mammon? Zullen de armen goed van u

spreken? En zullen ze dat van u doen tot in de eeuwigheid? Als Ik hun vraag om een verklaring van goed gedrag, zullen ze dan uw naam noemen? Zullen de honden de kruimeltjes van uw tafel gekregen hebben, maar Mijn kinderen niet? Zullen weduwen en wezen niet door u verzorgd zijn? Ik had Mijn arme kinderen even rijk kunnen maken als u bent, maar u stopt hen liever bij u onder de tafel met afgehouden duimen, zodat u hen kunt bespotten. En misschien geeft u hun dan wel een schop in de rug toe. Job begreep het beter. Hij zei: De weduwen en de arme mensen hebben mij gezegend toen ik hen ondersteund heb. Ze werden door de honden van mijn lammeren verwarmd, en als ze thuiskwamen, baden ze tot God of Hij de man Job wilde zegenen (Job 31:20). Op deze manier komt de Heere, en zegt: Rentmeester, wat komen er veel mensen naar u toe! Ik heb rijke en arme mensen gegeven. Het zal u tot in eeuwigheid aangerekend worden dat u uw hart voor Mijn arme kinderen hebt toegesloten. ‘Geef een deel aan zeven, ja ook aan acht, want gij weet niet wat kwaad op de aarde wezen zal’

(Prediker 11:2). ‘Deel mede tot de behoeften van de heiligen’ (Romeinen 12:13). ‘Werp uw brood uit op het water, want gij zult het vinden na vele dagen’ (Prediker 11:1).

Wat denkt u - is dat nu een preek om te beschimpen, om met opgetrokken neus en scheefgehouden mond tegen de Farizeeën in te gaan? Nee, het waren ‘woorden der wijzen, [die] zijn gelijk prikkelen, en gelijk nagelen, diep ingeslagen van de meesters der verzamelingen, die gegeven zijn van de enige Herder’ (Prediker 12:11). Het was ermee als wat de Heere tegen u zei over de wet van het huwelijk: zolang die blijft, zal ook Mijn leer bestaan. Het staat ermee als met de Wet en de Profeten. Vanaf de dagen van Johannes de Doper wordt op het Koninkrijk geweld gedaan. Deze geschiedenis zal haar klem op u blijven houden!

Hier hebt u waar het om gaat. Die man tijdens zijn leven - dat gaat nog wel. Maar na het omslaan van het blad is het droevig! Als God het geeft, zullen we dat in het vervolg wel zien.

Toepassing

U zult misschien denken: Zijn er onder ons geen rijken? Ja, wel meer dan een! En ze zijn niet alleen rijk, maar ‘de inbeeldingen des harten’ gaan hun te boven (Psalm 73:7). In ons land zijn er mensen die voor rijk doorgaan, ze behoren tot de gegoede stand. Ze zijn vergenoegd met zichzelf of met elkaar. Soms slaat hun hoofd op hol, net als bij Bernice (Handelingen 25:23). Zij kwam in grote pracht het rechthuis binnen, zodat ieder moest zeggen: Kijk dat mens eens kleurrijk gekleed zijn! God geeft u toch geen rijkdom om die tot oneer van Zijn Naam te gebruiken! Ja maar, is het dan niet mooi? Jawel, maar wij pronken met onze schande! Dat we kleren moeten dragen, is een schande voor ons, hoe mooi we ze ook maken. U gaat het wat goedpraten en verdedigen, en u wringt uw geweten in duizend bochten. U zegt: het is het belangrijkste niet, en er moet toch onderscheid zijn tussen mensen en mensen... Alsof er geen onderscheid kan zijn dan alleen op zo’n ergerlijke manier! Trouwens, als u zo gekleed moet gaan, zegt u:

Het gaat niet boven mijn mogelijkheden uit, ik kan het doen. Maar... als u moet doen wat u kunt, moet u de arme dan niet wat meer geven? Door uw hoogmoedige gedrag veracht u de arme. Wie niet zo met u mee kan doen, gaat u bespotten; en zij kunnen die spot weer niet altijd verdragen. Dan steekt u die ook aan met uw verdorvenheid, en zij volgen u - soms boven hun macht - in het kwade.

Ook vrome kerkmensen staan hier schuldig, net zoals Juda schuldig stond. Het is alsof ze er helemaal geen zonde in zien, want het zijn net zulke mooie poppen als je in de wereld tegenkomt. Ze weten complimentjes te maken, ze kennen de passende gebaren en de juiste bewegingen, ze weten hoe ze moeten buigen en de juiste wendingen moeten maken - en dat zelfs tot ergernis van de wereld. Er zijn nog wel vrome mensen die vanwege de vreze Gods niet mee kunnen doen met de wereld. Maar wat doet men dan? Tot hun droefheid lacht men hen uit en drijft de spot met hen, zodat ouders met hun kinderen soms geen raad weten. Die kinderen maken hier ruzie over met hun ouders,

en zo raken de ouders hun gezag kwijt. Zo staat het ermee!

Wordt hier iemand door geraakt? We zeggen niet zomaar iets; we weten waarover we spreken. Zie eens naar uzelf of u in deze staat voor God leeft of niet. Waarom bent u zo nieuwsgierig naar de nieuwste mode méér dan naar het beeld van God in u? Waarom verlangt u zo sterk naar kostbare kleding, veel liever dan dat u verlangt naar de nieuwe mens, die naar God geschapen is (Efeze 4:24)? Waarom hebt u al die opschik zo graag, terwijl u daar God mee beledigt? Waarom verlangt u meer naar goud en zilver dan naar goede werken? Toen de kerk in de wereld kwam, ging het de wereld goed vanwege de kerk; maar nu de wereld in de kerk gekomen is, gaat het slecht met de kerk vanwege de invloed van de wereld. Vanaf de tijd dat de wereld in de kerk gekomen is, heeft ze veel verdrukking gekend. Waarom bent u zo begerig? Als u wat bezittingen hebt, moet u dan ook maar werelds gaan leven? Hebt u niets anders te doen dan te eten, te drinken en te schertsen? Zult u niet eens

tegen het lachen zeggen: ‘Gij zijt onzinnig, en tot de vreugde: Wat verschaft deze?’ (Prediker 2:2) U bent vaak blij met dingen die geen enkele waarde hebben, met zondige dingen. Maar denkt u er wel aan wat er in Lukas 6:25 staat? Daar staat: ‘Wee u, die nu lacht, want gij zult treuren en wenen.’ U bent nu zo’n vijand van het treuren voor Gods aangezicht, maar u en ik zullen het hier moeten doen; anders zullen we het voor eeuwig in de hel moeten doen. Waarom bent u zo gesteld op het vertoon van uw weelde, uw positie, uw gebouwen en uw stad? Het is allemaal even indrukwekkend. Als er iets aan mankeert, kunt u niet rusten voor het op-en-top in orde is. Maar als u zich tot in de hemel verhoogt, zult u tot in de hel worden neergestoten. Zo gaat het er alle dagen aan toe. Ja, we moeten zeggen dat de dagen nog te kort zijn, want de feesten gaan door tot diep in de nacht, tot aan de nieuwe morgen. Hele straten en buurten spreken erover. Zijn we onder christenen of hoe is het? Zo gaat het overal toe, en waar veel rijken wonen, is het het ergst.

We moeten nog enkele dingen zeggen die u ter harte moet nemen. Moge God het zegenen! Al hebt u een eervolle positie en al bent u rijk, wat hebt u eraan en wat doet u ermee? U opent uw kasten en ijzeren kisten eens, u doet ze weer dicht, en daar ligt het dan... U kijkt eens naar uw goud, uw zilver, uw juwelen. U bergt alles weer op, en daar ligt het dan... Het stelt allemaal niets voor. Het schietwormpje knaagt aan uw waardepapieren en vernielt ze; de mot komt in uw kleding; uw brood beschimmelt, de kaas bederft, de honing wordt bitter, uw goud en zilver verroesten, en wat stellen uw diamanten voor? Een hard steentje uit een rots. Waar komt uw zijde vandaan? Gesponnen door de zijderups. Uw linnen is gemaakt van vlas dat in de aarde groeit. U kunt er geen enkele kwaal mee afkopen. Het pijnlijke trekken van een kies of tand kan u alle plezier benemen.

Moet u er geen afstand van nemen? Het zal spoedig niets meer waard zijn, u zult binnenkort niet meer over uw goud en zilver kunnen spreken, en eenmaal zult u van uw vrolijk gezelschap afscheid moeten nemen. U zult een-

maal geen heerlijk toebereide maaltijden meer hebben, en dan zult u zelf voedsel zijn voor de wormen. U zult de eerste niet zijn die de geest geeft te midden van een vrolijk gezelschap; dan stikt u met het eten tussen de tanden, terwijl de drank uit uw mond loopt. U hebt het misschien weleens meegemaakt. Elke keer gebeurt het weer dat mensen sterven met het voedsel nog tussen de tanden. Vanaf hun vrolijke maaltijd werden ze naar het graf gedragen.

Waarom bent u zo prachtlievend wat uw kleding betreft? Als u zichzelf zo mooi maakt, wat bent u dan lelijk voor God! Bedenk toch eens als u uw lichaam zo optuigt, dat ditzelfde lichaam binnenkort niets meer heeft dan een paar grafdoeken.

U zult zich afvragen of alle rijken dan ongelukkig zijn. Nee, er zijn ook gelukkige rijken! Er zijn er wel niet veel, zoals Paulus zegt: 'Gij ziet uw roeping, broeders, dat gij niet vele wijzen zijt naar het vlees, niet vele machtigen, niet vele edelen. Maar het dwaze der wereld heeft God uitverkoren, opdat Hij de wijzen bescha-

men zou; en het zwakke der wereld heeft God uitverkoren, opdat Hij het sterke zou beschamen; en het onedele der wereld, en het verachte heeft God uitverkoren, en hetgeen niets is, opdat Hij hetgeen iets is, te niet zou maken, opdat geen vlees zou roemen voor Hem' (1 Korinthe 1:26-29). Maar toch, er zijn ook godzalige mensen die rijk zijn. Abraham was godzalig én rijk, en zo was het ook bij David en Hizkia. En ze zijn er ook vandaag de dag nog. Zijn ze dan niet ongelukkig omdat ze rijk zijn? Dat lijkt wel zo. Christus zegt: 'Waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn' (Mattheüs 6:21). Ze zijn ongelukkig als hun hart in hun bezittingen is. Als dat het geval is, is dat verkeerd en zondig. Maar hun rijkdom op zichzelf maakt hen niet ongelukkig, wel hun verdorven hart samen met hun rijkdom. Als iemand rijk én godzalig is, heeft hij een dubbel deel; hij is rijk in de wereld en heeft genade in Gods ogen. Zij erven dan vooraf al iets buiten Gods andere kinderen om. Ze zijn net als Benjamin, die ook iets vooraf kreeg. Zo is het met u, rijken: God geeft u al wat eerder het een en ander buiten Gods andere

kinderen om. Zijn ze dan niet ongelukkig? Nee, integendeel. Waarom bent u gelukkig en rijk in genade, als u een godzalig én rijk mens bent? Om vier redenen.

- a. U zult uw bezit het minst belangrijk vinden. God betekent voor u het meest. O God, zult u zeggen, als ik bij U mag zijn, is mij dat zeer verre het beste (Psalm 73:28).
- b. U zult zich losmaken van uw aardse bezittingen, maar u aan God vastklemmen. U zult uw uiterste best doen om niet aan uw aardse bezittingen vast te zitten.
- c. U schat uw bezit niet te hoog in, want u acht net als Mozes 'de versmaadheid van Christus meerdere rijkdom te zijn, dan de schatten in Egypte' (Hebreeën 11:26).
- d. De rijkdom maakt u nederig. Als ik dan een dubbel deel krijg, zegt zo iemand, maakt het me klein en ben ik vol liefde voor mijn naasten. Ja, zo doet u hen goed, u doet een goed woord voor hen en u geeft hun wat te doen; als ze soms geen gift willen ontvangen, geeft u hen werk. Op z'n tijd geeft u een milde gift, en u dankt God dat Hij u de

mogelijkheid geeft dit te kunnen doen. U zwijgt daar verder over, want u geeft het zó dat uw rechterhand niet weet wat uw linkerhand doet. Dan hoeft niemand het verder toch te weten? Als men dat wel doet, stinkt het; maar u hebt er de mond niet over vol, want u bent blij dat u de mogelijkheid én een warm hart hebt om aan de armen goed te doen.

We vragen u: Hebt u zin in het leven van de rijke man uit deze geschiedenis? Maar dan hebt u ook zijn einde! Lees en herlees deze geschiedenis heel goed. Als u dat einde niet wilt, verlaat dan deze weg. Ach, arme rijke, u moet u altijd verbergen, want als u ziek bent, durft u geen predikant bij u te roepen. U zult het maar zelden beleven dat men iemand weet te vinden. Of ze halen iemand die ook zo'n rijk leven leidt en het er goed van neemt. Als ze hun leven lang hebben kunnen vleien, zullen ze het aan het ziekbed ook wel doen.

Maar stel dat men u vraagt om te komen. Vraag dan eens of hij belijdenis gedaan heeft. Nee,

hij had geen tijd. Hebt u ijverig de middelen waargenomen? Nee, hij had hier of daar een afspraak, en had geen gelegenheid. Hebt u genade gezocht? Het antwoord is nee, want hij moest hier of daar wezen; hij had geen tijd. En als u aan de armen vraagt of aan de gewone burgers of ze belijdenis gedaan hebben, de middelen hebben waargenomen, en genade gezocht - dan zeggen ze hetzelfde: ze hadden het veel te druk, ze hadden geen tijd, ze moesten vroeg uit bed om de kost te verdienen. En zo sterven ze, en worden wakker in de vreselijke eeuwigheid. We mogen niet nalaten u dit op het hart te drukken. We hopen dat we de kracht krijgen om deze stof te behandelen, zodat u zult moeten erkennen dat het de waarheid is en van een gezond verstand getuigt. Rijken, als u godzalig bent, dank daar dan de Heere voor. God geve dat wij allen die genade ontvangen hebben, dat samen met u mogen doen. Amen, ja AMEN!

Ja, ik wens abonnee te worden op de Reveil-serie.

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode:

.....

Plaats:

.....

Zend ook een proefnummer aan:

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode

.....

Plaats:

.....

.....
(Handtekening)

Deze antwoordkaart in envelop zenden naar: (voldoende frankeren)

Pieters Media bv
Voorstraat 5
4503 BH GROEDE

Uitgave
STICHTING “SMYTEGELT-FONDS”

REVEREIL-SERIE

Voorzitter

Ds. J.A. Kloosterman, Lunteren

Secretariaat

Heereweg 7, 2161 AB Lisse.

Vrije giften en abonnementsgeld
storten op IBAN: NL94 INGB 0000 5814 92
t.n.v. Penningmeester
“Smytegeltfonds”, Putten

Abonnement: € 12,- per jaar (10 ex.)

**Opgave nieuwe abonnees en
adreswijzigingen aan:**

Pieters Media bv,
Voorstraat 5,
4503 BH GROEDE

of per e-mail: reveil@pietersgroede.nl
www.reveilserie.nl